

RÖPORTAJ

Bak Ambalaj Genel Müdürü Mehmet Emin Bozdağ ile gerçekleştirdiğimiz röportajda şirket olarak yakaladıkları başarılarına ve gelecek dönem hedeflerine değindik.

“Ambalaj sürdürülebilir bir ekonomik değerdir” felsefesiyle geleceği düşünüyoruz

2023 itibarıyla 50'inci yılına ulaşan Bak Ambalaj bugün; toplam 60.000 m² alanda kurulu 4 ayrı tesisinde 750'ye yaklaşan insan değeriyle ve yaklaşık %70 ihracat oranıyla, Avrupa'nın en büyük 30 baskılı ambalaj üreticisi arasında yer alan; sürekli yeni teknolojilere yatırım yaparak uzun yıllardır aralıksız şekilde ISO en büyük 500 sanayi kuruluşu listelerine giren sektörünün önde gelen bir kuruluşudur. Sürekli yatırım ve gelişimle, yer aldığımız tüm faaliyet alanlarında "en iyiye" ulaşarak ülkemize değer katan dünya çapında saygın bir şirketler topluluğu olarak "baki" kalmak için var gücümüzle çalışacağız.

Firmanızın dünden bugüne kuruluş aşamaları, yapılanması ve gelişim süreci hakkında bilgi verir misiniz?

Bakioğlu Holding'in ilk grup şirketi olma özelliğini taşıyan Bak Ambalaj, merhum Enver Bakioğlu tarafından kurulmuştur. Bak Ambalaj'ın kuruluş öyküsü baskılı ve baskısız kağıt torba üretimiyle 1973 yılında İzmir'in Kahrmanlar semtinde faaliyete geçmesiyle başlar. 1976 yılında kağıt ambalaja ilaveten, günün şartlarının gerektirdiği en inovatif ürünü olan Polietilen film üretebilmek için Polietilen film ekstrüzyon hattı yatırımı yapılmış ve ürün yelpazesi dipli kağıt torba, PE torba ve baskılı bobinlerle genişletilmiştir. 1984 yılında Tifdruk baskı tekniğine geçiş ile gıda sektöründe otomatik paketlemeye uygun, yüksek kaliteli esnek ambalaj malzemeleri üretimi ağırlık kazanmıştır.

1988 yılında Türkiye'nin en büyük ve en modern sanayi bölgelerinden biri olan İzmir Atatürk Organize Sanayi Bölgesi'nde 22.000 m²'lik bir alanda yeni üretim tesislerinin inşasına başlanmış; makine parkının yenilenmesi ve genişletilmesine yönelik planlanan büyük bir yatırım programı kapsamında, yeni bir polietilen ekstrüzyon hattı ile iki yeni geniş enli, 7 renkli rotogravür baskı hattı devreye alınarak sektörünün lideri olma yolunda önemli adımlar atılmıştır.

2023 itibarıyla 50'inci yılına ulaşan Bak Ambalaj bugün; toplam 60.000 m² alanda kurulu 4 ayrı tesisinde 750'ye yaklaşan insan değeriyle ve yaklaşık %70 ihracat oranıyla, Avrupa'nın en büyük 30 baskılı ambalaj üreticisi arasında yer alan; sürekli yeni teknolojilere yatırı

rım yaparak uzun yıllardır aralıksız şekilde ISO en büyük 500 sanayi kuruluşu listelerine giren sektörünün önde gelen bir kuruluşudur.

Esnek ambalaj sektörünün bugünkü durumu nedir? Sektör büyüklüğü ve pazar payınız hakkında bilgi alabilir miyiz?

Global esnek ambalaj pazar büyüklüğü 2021 yılı verilerine göre 105 Milyar \$ büyüklüğüne ulaşmış durumda. Bu pazarın en büyük iki pay sahibi, %28'lik oranla ABD ve Asya'dır. Avrupa esnek ambalaj pazar büyüklüğü ise %17'lik oranla, 15.5 Milyar € değerindedir. Tonaj bazında Avrupa yıllık bileşik büyüme oranı ise %1,5 seviyesindedir.

Türkiye'nin de hesaplara dahil olduğu geniş Avrupa bölgesinde farklı ölçeklerde 700 adet meslektaşımız bulunmakla birlikte, toplam talebin %75'ni en büyük 30 üretici gerçekleştirmektedir ve Bak Ambalaj Avrupa'nın en büyük 30 üreticisi arasında yerini almaktadır. Ayrıca, üretimimizin yaklaşık %70'ni başta Avrupa ve Amerika olmak üzere 4 kıtada 50'den fazla ülkeye ihraç ediyoruz.

Pandemiyle birlikte ambalajlı gıdaya talep artışı firmanızı nasıl etkiledi?

Hepimizi, iş yapış şekillerimizi ve iş modellerimizi derinden etkileyen COVID-19 pandemi sürecinde doğrudan etkilenen sektörlerden birisi hiç şüphesiz gıda sektörü ve bağlantılı şekilde ambalaj sektörü oldu. Gıdayı sağlıklı, taze ve en hijyenik şekilde son tüketiciye ulaştırma sorumluluğu ve tüm dünyada izolasyonun artması, ev dışı tüketimi azaltırken hane halkının stoklama iç güdüsü ile ev tüketimi öngörülemeden ölçüde artarak, ambalajlı gıdada çok büyük bir talep patlaması yarattı. Bu da doğrudan gıda üreticilerini ve bu tedarik zincirinde yer alan ambalaj üreticilerini, ham madde üreticilerini ve lojistik firmaları gibi diğer kurumları da doğrudan etkiledi. Bu süreçte, ilk olarak insan sağlığını yani çalışanlarımızın ve ailelerinin sağlığını odakta tutarak iş modellerimizi güncelledik. Ardından tüm dünya genelinde artan gıda tüketimine cevap verebilmek üzere bu tedarik zincirindeki rolümüzün bilincine hareket ettik.

Kurulu kapasitemizin maksimizasyonuna odaklandığımız bu dönem, yeni yatırımları da beraberinde getirdi diyebilirim. Bu süreç çok kolay olmadı. Diğer taraftan tüm dünya genelinde ham madde tedarik zincirinin çökmesiyle beraber uzayan terminler, artan ham madde fiyatları, mamul tesliminde yaşanan gecikmeler, enerji ve navlun giderlerindeki ciddi artışlar, negatif gelişmeler olarak kayda geçmiştir. Bununla birlikte Bakioğlu Holding Ambalaj Grup Şirketleri'nin dikey entegrasyon iş modelinin getirdiği avantaj, Bak Ambalaj'ın esnek ve çevik yapısı sayesinde, ham madde tedariği açısından tüm pandemi sürecini olabildiğince kontrollü ve sağlıklı şekilde geride bıraktık.

Tüketici trendlerindeki değişimin ambalaj üretimine etkisi nasıl, en çok hangi tür ambalaj tercih ediliyor?

Esnek ambalaj, 250 mikrona kadar toplam kalınlığı, 5-90 m²/kg aralığında verimi olan, hafif ağırlıkta; alışverişe, rafa uygun, genellikle baskılı, dağıtımı ekonomik ve kullanımı kolay küçük torbalar, poşetler ve şaşeleri kapsayan tek ve çok katlı yapılarıdır. Esnek Ambalajlar; başlıca tüm "birincil" perakende gıda ambalajları, evcil hayvan mamaları, hijyenik ürünleri, medikal, kozmetik, sigara gibi diğer özellikli gıda ve gıda dışı ürün ambalaj uygulamaları için, plastik filmler, alüminyum folyo ve kağıtların; ayrı ayrı ya da lamine edilerek birlikte kullanıldığı kombine malzemelerden oluşmaktadır. Esnek ambalaj bu avantajların yanı sıra diğer rijit (sert) ambalajlara göre sürdürülebilirlik açısından da en uygun çözümleri yaratmaktadır. Bu noktada

Bak Ambalaj hem ambalaj yapısı hem müşterilerimizin ürünlerini rafta ne şekilde konumlamak istediklerine dair beklentilerini hem de tüketicilerin tercihlerine yönelik çok farklı ambalaj tipini üretebilmektedir. Buna göre raflarda markaların net biçimde görünmesini sağlayan oturan ambalaj tipleri, ürünün raf ömrünü uzatan ve açma-kapama kolaylığı sağlayan kilitli ambalaj tipleri, özellikle kuru meyvelerin istenen nem oranında ambalajında kalabilmesini sağlayan retort ambalaj tipleri son dönem trendler arasında yerini alıyor diye özetleyebiliriz.

Bununla birlikte, "Ambalaj sürdürülebilir bir ekonomik değerdir" felsefesiyle geleceği düşünüyoruz ve sürdürülebilirliği işimizin odak noktasına alarak ürünlerimizi %100 geri dönüştürülebilir ve mono yapılar olarak tasarlıyor, müşterilerimizi yönlendiriyoruz. Burada kurumsal değerlerimizden hareketle sahiplendiğimiz bir iş modeli söz konusu. Son dönemde tüketicilerin daha da gelişen çevresel sorumluluk anlayışı ve geleceğimizi koruma yönünde atılan adımlarla paralel şekilde, geri dönüştürülebilir ambalaj tiplerini tercih etmesi de son dönem trendler arasında yerini alıyor. Bak Ambalaj olarak bu beklentiye cevap verebilecek hem teknik hem yönetsel alt yapıya uzun zaman önce ulaştığımızı gururla ifade edebilirim.

Esnek ambalaj üretimi dışında, ambalaj sektörünün diğer alanlarına da yönelmeyi düşünüyor musunuz?

Bu sene Cumhuriyet'imizin 100'üncü yılını kutlarken, Bak Ambalaj'ın da

50'inci yılını kutluyoruz. 50 yıllık bilgi birikimimiz, bizi en iyi bildiğimiz işi, en iyi ve sürdürülebilir biçimde yapmamıza; başta ülkemiz beraberinde dünyamız için kaçınılmaz olan döngüsel ekonomiye katkı sağlamamıza büyük imkan tanıyor; yolumuza ışık tutuyor. Bu nedenle, sektördeki bilirkışı rolümüzdü daha da güçlendirerek ve 50 yıllık birikimimizden yararlanarak esnek ambalaj sektöründe değer yaratmaya devam edeceğiz. Misyonumuzda da tanımladığımız gibi "Sürekli yatırım ve gelişimle, yer aldığımız tüm faaliyet alanlarında "en iyiye" ulaşarak ülkemize değer katan dünya çapında saygın bir şirketler topluluğu olarak "baki" kalmak için var gücümüzle çalışacağız.

Üretimin vazgeçilmez iki unsuru olan ham madde ve enerji tedarik fiyatlarının sektöre etkilerini değerlendir misiniz? Enerji verimliliği ve yenilenebilir enerji alanında neler yapıyorsunuz?

Bütün plastik sektörlerini göz önüne aldığımızda, ham madde bağında en büyük problemimiz petrokimya kaynaklı olup maalesef plastik ham maddelerde ülkemizin %90 seviyelerinde ithalata bağımlı olması hem fiyat hem tedarik hem de cari açık açısından en büyük risk taşıyan unsurdur. Türkiye esnek ambalaj sektöründe Avrupa'nın en büyük 5'inci işleyicisi olup yerli üretim ihtiyacının ancak %10'unu karşılayabilmektedir. Bununla birlikte, daha evvel de ifade ettiğim gibi sektördeki yarım asırlık tecrübemiz ve diğer Bakioğlu Holding Ambalaj Grubu Şirketleri'nin (Polibak, Bareks ve Bak Gravür) dikey

entegrasyon iş modeli sayesinde oldukça büyük rekabet avantajına sahip olduğumuzu ifade edebiliriz.

Bak Ambalaj ve Diğer Grup Şirketleri olarak kurucularımızın felsefesinden ve değerlerinden hareketle, her daim çevre odaklı üretim anlayışını benimsedik. Devam eden yıllar içerisinde etki alanı büyük kurumların, hükümetlerin ve çeşitli inisiyatiflerin uygulamaları doğrultusunda sürdürülebilir odaklı üretim ve enerji verimliliği konuları daha da öne çıktı. Bak Ambalaj olarak kendi politikalarımız doğrultusunda, döngüsel ekonomi ve enerji verimliliğine odaklanan yatırımları hayata geçirdik. Üretimde kullandığımız enerjinin tamamını %100 yenilenebilir kaynaklardan temin ediyoruz. Bunu, I-REC sertifikamızla, gururla tescilliyoruz.

Enerji verimliliği konusunda doğa ile dost, enerji verimliliği yüksek

teknolojilere yatırım yapıyoruz. Bunların yanı sıra 2022 yılında yatırımı tamamlanan 3 adet yeni nesil baskı ve laminasyon makinelerimizde enerji tasarrufumuz %33 seviyesindedir. Ve diğer Grup Şirketlerimizden GES yatırımları tamamlanmış ve yatırımı tetiklenmiş olan projelerimiz mevcut olup, belirli bir plan dahilinde yenilenebilir enerjilere yatırım planları yine gündemimizdedir.

Sürdürülebilirlik ve karbon ayak izi azaltılması ile atık malzemelerin geri dönüşümle sektöre yeniden kazandırılması konusunda hangi çalışmalarınız var?

Bak Ambalaj çevre politikasının temel amacı: "Çevre Koruma"dır. Bu bağlamda;

■ AB Yeşil Mutabakatına ve Döngüsel Ekonomi Planı'na hizalanıyoruz.

■ 2018 Yılında 2 tesisimizde devreye aldığımız "Solvent Geri Dönüşüm" tesislerimizde yıllık 4.000 ton solventin hem atmosfere atılımının önüne geçerek yeniden kazanıyor ve kullanıyoruz hem de bu miktarda solventi ithal etmeyerek ülke ekonomisine ve cari açığın azaltılmasına katkı sağlıyoruz.

■ I-REC Sertifikasyonumuz ile Bak Ambalaj tesislerinin tamamında tüketilen elektrik enerjisinin %100'nün yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlandığını belgeyoruz.

■ Şirketlerin sera gazı salınımları ve iklim değişikliğine yönelik stratejilerini, uluslararası kurumsal yatırımcılarla paylaşımları yönünde önemli bir adım olan Karbon Saydamlık Projesi'ne 2010 yılından itibaren raporlama yapıyoruz.

■ Bak Ambalaj Reborn Ürün Ailesi ile birden fazla sürdürülebilirlik seçeneği geliştirmek üzere

REDUCE/RECYCLE/REUSE yaklaşımı ile müşterilerimizin gerçek ihtiyaçlarını sorgulayarak daha sürdürülebilir ambalaj çözümlerini, Türkiye'nin Bakanlık onaylı ilk Ar-Ge Merkezi olan Bak Ambalaj Ar-Ge Merkezi çatısı altında yapıyoruz.

■ Tüm bunların yanı sıra, Türkiye'den ilk paydaşın Bak Ambalaj olduğu, döngüsel ekonomide esnek ambalajın performansını artırmak için esnek ambalajın tüm değer zincirini temsil eden bir Avrupa şirketler ve dernekleri konsorsiyumunun ortak girişimi olan CEFLEX paydaşlığı ile döngüsel ekonomiye katkı sağlayacak girişimlerde bulunmakta gerek ürün gerekse üretim süreçleri boyutunda katkı sağlamaktadır.

■ Bak Ambalaj "SPC - Sürdürülebilir Ambalaj Koalisyonu" üyesi olup ambalaj sanayisinde yer alan işletmeler, kamu kuruluşları ve eğitim kurumlarıyla iş birliği içerisinde yer alarak ambalajı daha sürdürülebilir kılmak üzere yapılan çalışmalara katkı vermektedir.

Çok yakın zamanda, kısa-orta vadede planladığımız yeni yatırımlarımızı da kapsayan Bakioğlu Hol-

ding garantörlüğünde Ambalaj Grubu Şirketlerinin de iştirak ettiği bir sendikasyon kredisi kullanımı gerçekleştirdik ve yeni yatırımların finansmanını bu şekilde sağladık. İzleyen dönemlerde yeni yatırım kararları ile tüm alternatif finansman kaynakları değerlendirilmeye devam edecektir.

Önümüzdeki dönemde hedef ve beklentileriniz nelerdir? Sırada yeni ürün, yatırım veya projeleriniz var mı?

Bak Ambalaj olarak sektöre kazandırdığımız ilkler, çevreci ve inovatif projelerimiz, çevik ve girişimci yapımız ve hep daha iyisini yapmayı hedeflediğimiz yaklaşımlarımızla ortak kurum kültürümüz ve ödün vermediğimiz değerlerimiz ışığında, vizyonumuz doğrultusunda sağlam adımlarla ilerliyoruz.

Sürekli yatırım ve gelişimle, yer aldığı tüm faaliyet alanlarında "en iyiyeye" ulaşarak ülkesine değer katan bir şirket olarak ülkemizin ve Avrupa'nın lider esnek ambalaj üreticilerinden biri olma hedefiyle ilerliyor; kuruluşumuzdan bu yana insan değerini odakta tutarak çevreye duyarlı, sürdürülebilirlik stra-

tejimle uyumlu biçimde yatırımlarımıza devam ediyoruz.

2022 yılında biri flexo, diğeri rotogravür olmak üzere 2 baskı makinesi, 1 laminasyon makinesi ve 2 dilme makinesi yatırımlarını tamamlayarak devreye aldık. 2023 yılında da bu yeni yatırımların getirdiği kapasite artışı ile ihracat pazarlarımızda geri dönüşlerini alacağız.

Birbirini izleyen zorlu yıllara rağmen artarak devam eden satış hacmimiz, hasılat tutarımız, çalışan sayımız, kârlılık oranlarımız, operasyonel nakit yaratma becerimiz gibi önemli göstergelerimizi sürdürülebilir kılmak için var gücümüzle çalışmaya devam edeceğiz.

Son olarak neler söylemek istersiniz?

Bu sene büyük bir coşku ile kuruluşumuzun 50. yılını kutluyor; %100 ulusal sermayeli aile şirketi yapımızla 50 yıllık birikimimizin gücü, kurumsal değerlerimizin ışığı, sürdürülebilir ve kârlı büyüme yaklaşımımızla; insan değerlerimizi mevcudiyetimizle eş değer tutarak gelecek hedeflerimiz doğrultusunda emin adımlarla ilerliyoruz.